

ELŐFIZETÉS ÁR
Egész évre 6 frt.
Félévre 3
Negyedévre 1 frt 50 kr
Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.
Készítők nem adhatnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyiltérben minden garmondos díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek: Minden egyes sor után 1 kr.
Azonnali bélyeg 50 kr.
Kiemelt díszetűk a körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden 5 centiméter után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

13255. sz. Zemplénavármegye alispánjától.

10 fősözgábirónak.

A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi minisztérium 1868. évi 12548. és 1875. évi 563. és 3674. számú körrendelete értelmében a törvényesen be nem vett vallásfelekezethez tartozó egyének születése és elhalálozásukra nézve külön nyilvántartási jegyzék lévén vezetendő: egy előadott születési eset alkalmából ezen nyilvántartási jegyzék vezetésével a kormányom alatt álló vármegye egész területére nézve a s.-a.-ujhelyi járás fősözgábiróját bízom meg.

Felhívom tehát a tek. fősözgábiró urakat, hogy ezen intézkedésemet járásuk területén kellőképpen közhírre tevé, adott esetekben az illetőknek utasítását ehhez képest adja meg.

S.-a.-Ujhely, 1888. október 6.

Matolai Etele, alispán,

Zemplénavármegye alispánjától.

Körözüvények.

15832. sz. Közhírre tétel végett tudatom, hogy vármegyének s.-a.-ujhelyi járásának Makkos-Hotyka községében Meczner Gyula birtokos lóállományában 1 db ló takonykórosnak találtatván, a vele érintkezésben levő többi ló állatorvosilag megvizsgáltatott, mely alkalommal még egy másik ló is takonykórosnak, egy anyakanca és csikaja pedig gyanusnak találtatván, a 2 takonykóros ló a vizsgálat alkalmával azonnal kiirtatott, az istálló fertőtlenítése foganatosított s a gyanus lovak elkülönítésével a község lóállománya — mely különben a vizsgálatkor egészségesnek találtatott — 60 napi szoros zár alá vétetett.

15867. sz. Grósz Mózes pelejtei lakos bérlő tanyájáról f. évi szept. 11-én két db egy-egy éves egyik lábán veres pej kanca, másik szinte veres pej fél szemére vak kanca csikó elszabadulván, nyomtalanul elbolyongott.

15363. és 15461. sz. Sárosvármegye Micsák község lóállománya takonykór miatt 60 napra zár alá vétetett; továbbá, a Sárosvármegye Lada község marhaállományára elrendelt zár t. Sárosvármegye alispánjának f. évi 14232. sz. a kelt rendeletével feloldatott.

14793. sz. Abauj-Tornavármegye Felső Olcsvár község sertésállománya orbáncz miatt zár alá vétetett.

T Á R C A,

Szüreti képek.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Az udvarokon üres hordók halmaza. A kádak kimosva. A sajtó rendbe szedve. A szürethez minden készen van.

Máskor az uri nép fel nem ülne a nagy ökrös szekérre; most meg a bérfa is végig ellepve s az üres fennállóban is uri gyerekek kuksolnak.

Érdekes különben az a felpakkolt szekér. Van rajta üst, lábós, mindenféle evőeszköz. Egy ferslag bor egy kulacs pálinka, Bodrogviz és tűzifa is elég. Aztán székek, lócák, asztalok, szőnyegek és szedőedények szeszélyes garmadában.

A karaván nagy élénkséggel vonul be a szőlőaljba. A szedők már készen állnak, egyik kezükben éles késsel, a másikban tisztára mosott szedőkapakkal.

A szedő nép többnyire fiatal legények és eladó leányok.

Míg a szekérről lepakkolnak, a gazda és a vincellér körüljárják a szőlőt; megvizsgálják az árkokat, a mesgyéket jobbról-balról: nincsen-e hiba, valami kár a termésben? Ha nincs: kezdődik a szüret.

14589. 15321. 15029. 15532. 15320. szám. A tokaji járás fősözgábirójának jelentése szerint O.-Liszka község határában f. évi szept. 24-én egy egy éves kékes színű csopák szarvu ökörtinó gazdátlanul találtatván, felfogatott. — Róth Ferenc kállóseményéri lakos tulajdonát képező egy db 2 éves fehér szörű ökörtinó, mely balról a hátsó részén V. F. jeggyel van ellátva, a f. évi szept. hó 24-én Tarcalon tartott országos vásár alkalmával eltévedt — T. szabolcsvármegyei Alakon 50 db sertés, Anarcson 20 db sertés, Szakolyban 1 db szarvasmarha lépfenében elhullott.

14492., 14048., 15055., 14973., 14849., 14709., 15144., 14531. sz. Közhírrelételet végett tudatom tek. fősözgábiró urral, hogy abauj-tornavármegyei Nádasd és Selyeb községek marhaállománya lépfene miatt zár alá helyeztetett; Nagy-Kinizs község lóállománya, a sárosvármegyei Cséfalu község lóállománya, Ternye község marhaállománya és Szinye Ujfalu sertésállománya az elrendelt vesztégzár alól feloldatott.

Mitro Ferenc vajdácskai lakosnak f. évi szeptember 18-án éjjel egy 2 1/2 éves pej, csillagos homloku kanca és egy 2 1/2 éves sárga kanca csikója elszaladt. Volicza községében egy sárgaszörű, homlokán fehér foltu 2 éves ökörtinó gazdátlan állapotban tartatik.

S.-a.-Ujhely, 1888. október 25.

Matolai Etele, alispán.

Kis koporsók.

Ha figyelemmel kísérjük népünk szaporodási viszonyait, akkor lehetetlen, hogy meg ne ütközzünk oly jelenségen, mely, kivált a nyári hónapokban, majdnem minden nap, sőt némelykor napjában többször is lejátszódik szemünk előtt. A temetéseknek szomorú, gyászos és megdöbbentő képét értem.

A megdöbbentést fokozza az a sajnálatos körülmény, hogy akiket a haragszó bus, egyhangú dallama e végső menetnél kikísér, nem a földi élet pályát bevégzett emberek, nem azok, akik emberi sorsuknak természetes módon, például *végelgyengülés* következtében beállott elmulással adóznak; — szóval, nem annyira a nagy — mint inkább a kis koporsók kötik le szomorú tekintetünket. S e kis koporsóknak nagy

A szépen művelt szőlőbe, hova eddig belépni sem volt szabad senkinek, berohan a gyereksereg és beállnak a szedők.

A bokor előtt, a zöld gyepen, megkezdődik a sürgés-forgás: készül a gulyásos hus, a juhhusos kása s a pirított libapecsénye.

A putton gyűl s egyik okosabb gyerek jegyzi üszökkel a vén borház ujra kiszemelt falára, hogy hányadik már, a mi lejött!?

Az én szedőim tróczonfalvi svábok, munkaszerető, edzett nép. A tróczoniak még ezelőtt pár évvel alig tudtak valamit magyarul s ma már az iskolás gyerek csak magyarul tanul; a templomban is minden második vasárnapon magyarul papol a tisztelendő ur.

Tróczonfalvát a mult század végén telepítette ide Trautsohn herceg Württembergből. Trautsohn herceg adományként kapta volt itt Zemplénnél a Rákóczi-féle elkobzott birtokokat. Boldogan élt a dus nagy javakban, de hamar és mag nélkül kihalt, mert — ugymond a nép — megfogta a Rákóczi átka, hogy: itt német soha meg ne éljen! Ebben az átokban nagyon hisznek itt a jó falusiak, mert épen mint Trautsohn, ugy halt ki utód nélkül az utána következett herceg Bretzenheim is. A mostani birtokost, herceg Windschgrätz Lajos tábornagyot, már nem fogja az átok, mert neki egy derék magyar asszony felesége van: gróf Desseffy Valéria ó kegyelmessége. Feltűnt

jelentőségük van, nagyobb, mint első pillanatra látszik; mert a nemzet közvagyonát képező „apró pénz” az, mely ekképen elvesz a helyett, hogy munkatökévé felnevesztetnék. A nemzet ereje az, mely e kis koporsókba zártan helyre pótolhatatlanul elkallódik, fajunk rovására, nemzeti életképességünknek pótolhatatlan veszteségére. Azért mondja a költő:

„... szülessetek sokan
E nemzetnek ugy is sok hilla van!”

Szálamom és aggodalom fogják el az emberbarátot és a hazafit egyaránt mikor oly „kis koporsó”-kat kísérel halottas menetre hívja föl figyelmét a templom harangja; mikor a lelkész nyomában ott látja a szivszaggatóan jajgató anyát, a kezét tördelő apát! De ha természetes érzelmeinket leküzdve közelebbről érdeklődünk ama korai áldozat előzményei felől és azt találjuk tudakolni, hogy *miért és miben* halt meg tulajdonképpen a nagy reményekre jogosító ember-csemete, arról értesülünk a legtöbb esetben, hogy „*hát egyszerre csak beteg lett a kis angyal; meg is kérdeztük baja mi volta felől az „okos” szomszédasszonyt, hoztunk is neki hetivásárkor a patikából valamit, amit tanácsoltak: de hát halál ellen nincs orvosság, ez az isten végzése volt!*”

Az illető lelkész pedig megkérdetett, tudomásunkra juttatja, hogy „bizony az „angyal” megmentésére, ugyszólván, semmit sem tettek a szülők; még orvosnál sem voltak vele!” vagy pedig: „sok gyermek halt már bele az ugynevezett bélu-rutba; olyanok is, kik orvosnál voltak; azért most sem fordultak orvoshoz, hanem a természetre, isten kezére bízták a kedves beteget.”

Ily körülmények közt nem csoda, ha „Európa művelt országai között Magyarországon van a legnagyobb halálozás; mert Magyarországon sokkal sokkal többen halnak meg csecsemő- és gyermekkorukban, mint másutt. Magyarországon az élve született gyermekeknek csak mintegy fele éri

nekem, hogy a szedők, a mint a felvett szőlőtő sorokon haladtak, kevesebbszer nótáztak most, mint máskor; pedig volt étel, ital, bőven; biztatás és tréfa dúlásig.

Egy tüzes szemű köpcös, barna kis lányt eleitől kezdve közre fogott két nyalka legény s folytonosan vitáztak valamin; de sajátos, elrontott württembergi dialektusokból nem tudtam kivenni a dolgot.

A másik oldalon felhangzott aztán mégis a kedvelt nóta:

„A pataki nagy toronyba,
Kilencet ütött az óra.
Este van, éjszaka;
Galambom kísérj haza!”

Délben a gyepre telepedtek embereim Jóüzien ettek, ittak. Fogyott a helyszínen üstben készült juhhusos kása, a paprikás gulyásos hus és a szirt csurgató szült szalonna.

A gyerekek a sok szőlőlevéztől elmustosodva vickándoztak a levélöntő gyümölcsfák alatt.

Az uri nép hordókra rögtönzött asztalok körül falatozik; de olyan jóüzien, hogy aprajagya szemlátomást egészségesedik tőle.

Józi cigány megtudta ezt a dolgot. Egész zenebandájával ott termett. Rárántotta s a fiatal-ság, szedő nem szedő, mind tánra kerekedett.

Az a két legény csak ugy kapdosta egymástól azt a köpcös barnát. Ugy tetszett nekem, hogy a leány inkább húzott a sápadt szőke fiúhoz.

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

el az 5-ik életévet, a többi már fiatalabb korában halt meg! (Fodor tanár.)

Hát kell-e még nagyobb és nyomósabb bizonyíték arra nézve, hogy csakugyan szomorú tény az és nem a képzelem szüleménye, miről jelen cikkünk bekezdése szól?

S mik azok a tényezők, melyek a „kis koporsók” számát annyira növesztik?

Két évtized folyásán átszerzett tapasztalatunk szerint, népünk egészségügyi tekintetben még nagyon korlátozott ama felfogásán illetőleg műveletlenségén kívül, aminek fentebb kifejezést adtunk, a gyermekek halandóságának fő-fő oka a gyermekek hiányos ápolása; nevezetesen: helytelen táplálása, egészségtelen légkörben való tartózkodása és végre, a túlhideg levegőnek való kitétele; szóval: az emésztő és légző szervek bajai azok, melyek az élet első éveiben annyi áldozatot kívánnak a gyermekek közül (Erisman); első sorban: pedig a szülők társadalmi helyzete vagyis anyagi viszonyai! Mert mindaz, mi azokat gátolja abban, hogy gyermekeiknek gondját úgy viseljék, amint kell, elősegíti ezen utóbbiak megbetegedését is. Megérthető tehát, ha a gyermek halandóság a szegénységgel karöltve jár — annyira, hogy: míg a jómódu és művelt osztály az első 5 év alatt csak 10—20 százalékot vesz el korai halál által, addig a szegény munkás osztály 30—60-t!

Mert ott, hol az anya pénzkeresés végett, naponkint több órára kénytelen a házat elhagyni, kevés remény van, hogy a gyermek egészséges maradjon és gyarapodjék.

Hogy a nép saját érdekében végrevalahára ne csak malacát, de gyermekét is tőkének tekintse, aki megérdemli, hogy kellő gondozásban részesíttessék, legalább annyiban, amennyiben négy lábú kortársja; és hogy ezen legszentebb és legtermészetesebb kötelezettségét többé ne csak az — Úristenre bizza: az első sorban, haladó századunk elemi iskoláink feladata.

Hanem, hogy azokon is legyen segítve, kik ugyan az illető értelemmel, ne nem egyszersmind a megfelelő idővel és még kevésbé az anyagi eszközökkel rendelkeznek, az ismét a közhatalóságok feladata; és pedig az intézmények mielőbbi létesítése által, melyeknek rendeltetése mindazok gyermekeit befogadni, kiknek szülei napközben lakásukon kívül vannak elfoglalva. Joggal mondhatja tehát az e tekintetben is annyira körültekintő egészségügyi: ha a közhatalóságok segítségével és megfelelő arányban alapítványok kisded-óvókat, *jalukban épügy, még annál is inkább, mint városokban*: akkor az igen nevezetes lépés lenne a gyermekhalandóság korlátozására a szegényebb lakosság között!

Mert a gyermekhalandóság korlátozó.

A másik, egy katonaviselt, piros képű fickó, nehezebben juthatott hozzá. Ha el is csipte, a leányzó mindjárt-mindjárt elperdült a karjáról s csak magában ürgött-forgott, mint egy elszabadult orsó.

A táncból ilyenkor nem dukál csak kettő-három. Aztán fel, tovább a munkára!

Déltől kezdve már változik a szüretelés. Elkezdődik benn a borházban a taposás. Harminckét putton szőlő van szedve. Ez körülbelül négy hordó borra való.

A két legényt kiszakítottam a szedők közül és beállítottam a taposó kádba. Egy-egy pohár bor még és kívántam, hogy induljon a munka nótára.

A sápadt, szőke fiu rá is kezdte:

Eszemadta kis barnája,
Be szép piros az orcája.
Azért piros az orcája:
Mert sok csókot raktam rája.

A piros képű, Turkó Fülöp, még jobban elveresedett erre a nótára. Nagyokat rugott a taposózsákon s csavarta ugy, hogy sistergett belőle a hegyleve.

A vincellér, kívül, a hat abroncsos, új hordókat forrázta. Kongott, sustorgott, nagyokat lőtt a melegített vízzel beforrázott üres edény.

Nem szeretem annak a két fiúnak a dolgát, szól hozzám, bizalmaskodva a tudálékos vincellér. Az éjszaka is verekedtek a felett az Uli Anna felett.

Bementem a borházba, a két taposó legényhez. Épen jött Anna is, a telt puttonnal. A szőke

sa nemcsak egyes emberek- és osztályokra, de az egész nemzetre nézve fontos, talán a legfontosabb *létkérdés*; és ott, hol az egyesek ereje nem elegendő annak sikeres keresztülvitelére vagy a fennálló viszonyok szerint lehetetlen: ott hatalmasabb tényezőnek kell közbelépnie, és ez a közhatalóság. Amilyen arányban szaporodik a kisded-óvók, illetve a gyermek-menedékhelyek száma abban az arányban fog csökkenni a „kis koporsók” száma. Nézetünk szerint tehát a kis koporsók legbiztosabb irtó- és óvószerei: a kisded-óvók!

Dr. Weisberg Zsigmond.

Vármegyei ügyek.

Bizottsági tagok pótválasztása. A vármegyei bizottsági tagok sorában időközileg megüresedett helyek e f. hó 22 én megtartott pótválasztások alkalmával következőleg töltettek be: Az ujhelyi kerületbe Pataky Miklós, a terebesibe Rothkugel Arnold, a mikóházi Szentiványi István, a szinaiba Dely Endre, a sárospataki Pavletits Gyula, és Bakó Bertalan, a rákóczi Szirmay Ödön, a mádi Molnár János, az alsó-hrabóczi Antalóczy Antal, a varannaiba dr. Stöcker József, a homonai Haraszthy Miklós, a sztakcsiniba Mester István és Gerzanicz Tivadar választottak meg. A papinai kerületben elnök betegsége miatt a választás megtartható nem volt.

Az Ugocsa vármegyei haladópart programja. Lapunk mult számában említés volt tőve kis Ugocsa testvérünk nagyszabásúnak ígérkező mozgalmaról, mely szerint a bizottsági tagoknak többsége ottan vármegyei párttá alakult. Most abban a helyzetben vagyunk, hogy e pártnak rövid, de velős irányelveivel is megösmertethetjük olvasóinkat. A párt programja, melyből a sorok között is lehet olvasni, így szól: „Haladni előre a jó adminisztráció eszménye felé ez mindnyájunknak közös óhajta. A jelenlegi rendszert, mely sem állami, sem törvényhatósági adminisztráció, sem választási, sem kinevezési rendszer, mely azonfelül a létező jogok gyakorlására sem nyújt semmi garanciát, sőt ellenkezőleg benne az adott csekély jogok kijátszása is kodifikálva van; a rendszert, mely az elméleti kvalifikációt a legcsekélyebbre szabja, és ezáltal a belügyi közigazgatást, az állami adminisztrációt egyébb magasabb kvalifikációt igénylő ágaival szemben szellemi alárendeltségbe hozza; a rendszert, mely a közigazgatási dilettantizmus melegágya, a rendszert, hol a felügyelet és ellenőrzés csak névleges, ezt a rendszert mi jónak nem tartjuk, s megyében és társadalomban buzgóan törekszünk annak törvényes uton leendő megváltoztatására. Minthogy azonban a végrehajtásnál a jó törvény is lehet rossz és a rossz is javítható, addig is, míg az óhajtott rendszer-változás bekövetkeznék: e rendszer keretén belül óhajtjuk a lehető javítást eszközölni. Működésünkben nem tartjuk feladatunknak, hogy a vármegyében külön vármegyét képezzünk, ennél fogva a tisztújításoknál feltétlenül külön jelöltek nem állítunk, de a választási jog tisztaságát fenntartani és a valódi közvélemény akaratát érvényesíteni óhajtjuk. Aggódva látjuk, hogy a tisztviselők minősítéséről szóló törvény a megyei tisztviselők kvalifikációját oly csekély mértékre szabta,

Kerk Marci segített a kitöltésnél s e közben dévajkodva, jól megölegette a hamiskás leányzó.

Este a szüretelők szépen haza széledtek. Dal, élénk zsvaj hallatszott nyomukban sokáig. Az égen ezer csillag ragyogott. A ferge szellő zörgetve szórta az elmenők után a sárga levelet.

A két taposónak meghagytam, hogy hazafelé menet, merítsék meg az ivó-vizes edényeket az utjokban eső kútból s reggel a kész, teli edényeket hozzák el; mert folytatni fogjuk a szüretelést.

Mi felpakkoloztunk az erős, vasas székérre. Kocsis, béres a gyerekekből telt ki, akik nagy boldogsággal hajkurázták az igavonó jószágokat.

Elöl, magas póznára tűzve, egy jó kedvű ifju vitte a lámpát s a karaván dudolgotva haladt utána tiszter is elismételve a fülbemésző kedves nótát:

„Bíró uram Katicája, cicája,
Egerészni jár a falu házába.
Bíró uram! vigyázzon a lábára,
Rá ne lépjen a Katica viganójára!”

Másnap a vincellérem azzal jött előmbe: Képzelve a tekintetes ur, Kerk Marcit ma reggel halva húzták ki az utszéli kútból; fejjel volt lefelé ugy fuladt meg. Turkó Fülöpnek sem lehet jó dolga; mert gyanuban van és sehol sem találják. Utlevele van annak Amerikába — szólalt meg hátulról nagy dérrrel-durrall — a kackiás Uli Anna.

Valentinus.

hogy az a legcsekélyebb az államadminisztrációösszes ágai közt. Nem engedhetjük tehát, hogy ez a csekély nivó az egyéni érdekek istapolásában, még csekélyebbre szállítván, a diploma érték-telen más bizonyítványokkal pótolassék. A megyei bizottságot jelen összeállításában nem tartjuk sem függetlennek, sem a megyei közvélemény hü képviselőjének. Törekvésünknek egyik nem legcsekélyebb része oda fog irányulni, hogy a közhatalóságok közegei, vagy egyébként alárendeltjei mellőztetnének a választásoknál és a megyei bizottságba anyagilag és szellemileg független egyének választassanak. A korrupciót irtani törekszünk minden alakjában, ezek fölkeresése és leplezésében kérlelhetetlenek kívánunk lenni. Kelt N.-Szöllős 1888.”

Amerikai levél.

2404. 3. Av.

New York, szept. hó 26-ik 1888.

Tisztelt Szerkesztő ur!*)

Egy év óta itten szerzett tapasztalataimat honfitársaimnak javára és azoknak utbaigazítására fordítani óhajtván, tisztelettel kérem, hogy nekem e cél elérésében segédkezet nyújtsanak és figyelemzetéscimnek becses lapjában helyt adni sziveskedjék.

En a kivándorlóknak különösen azt a részét kívánom figyelemzetni, kik holmi szájhősök vagy lelketlen ügynökök által elfordították fejüket, pedig mennyi nyomoruságot tudna magáról elhárítani, ha józan gondolkozással otthon, apja módjára keresné kenyerét, ha mindjárt ügygyel-bajjal is, nem pedig azonnal a kivándorlásra gondolna. Okosabb dolog otthon erélyesen a munkához látni és takarékoskodni; mert bizony hamarabb célhoz és eredményhez jut a magam-formájú szegény iparos ember; mert itt is csak az tud valamire jutni és valamire vergődni ha ezen tulajdonságoknak értékét ösméri. Otthon nem kell neki az idegen nyelvvel és még idegenebb szokásokkal küzdeni; otthon hamarabb lel és kap munkát mint itt, mert az az elhíresztelt állítás, hogy itt kap munkát csak dolgozni akarjon: az nem igaz; sőt a ki elég szerencsés, hogy kap, „roszul fizet azon elbizakodásuk, hogy mestérségem van, nem busulok. Annak itt éppen semmi értéke nincs, mert az itteni munkafelosztás, eltekintve, hogy itt más eszközökkel és még több gépezettel végzik minden ágazatban a munkát, teljesen lehetlenné teszik, különösen a mi magyar, ezereves szokásokban nevedett, mesterembereinknek az itteni letét, és hogy a fent elsorolt állításaimnak hitelt adjanak, élő tanukkal akarom igazolni állításaimat.

Vagy másfél évvel ezelőtt Tolcsva városnak jól ösmert P. nevezetű kovácsa és egy V. nevű asztalosmester onnan kivándoroltak. Az egész első félét a legnagyobb nyomoruságban és nélkülözésben kellett tölteniük, mindaddig, miglen a már régen itt tartózkodó ösmertősei helyzetükön meg nem könyörültek, és pénzáldozattal és nagy utánjárással egy cukorgyárban lettek foglalkoztatók; és hogy milyen munkát kellett ottan végezniük, kérdezzék meg tőlük. Tudom istenem, hogy senki sem fog utána vágyani. Továbbá a még ösmertesebb L. nevű mulakatos és J. nevű susztermesterek kiknek csak a dollár bírása furta az oldalukat, szintén neki indultak szerencsét próbálni. Járt kelt a lakatos barátjával együtt 2 sőt 3 hónapig, akár milyen foglalatosságot szerezni. Minden sikertelen volt annyira, hogy kénytelen volt a dollár utáni vágyról lemondani, és annyit kölcsönözni, hogy haza mehessen. Az a J. nevű suszter szerencsésebb volt. Alkalmazást nyert egy bádóg gyárban, 3 monda három dollárnyi heti bérral. Így ő is hamar megunta a dicsőséget utitársa után haza kíváncsított. A feleségétől otthonról kért pénzt, hogy haza juthasson, szentül megfogadva, hogy otthon fáradság és szorgalom arán fogja helyre hozni veszteségét, melyet neki ez a kéj utazás okozott. Az ellecséreit sok pénzért alig ha lakott jól csak egyszer is. Sokan vannak itten, akik szegyenlenek hazamenni eredmény nélkül. Sokakat ösmertem, kik itten nyomorultan elveszték. Azért óva intem honfitársaimat, különösen pedig a mesterembereket, ne játszanak önön magukkal és vegyenek példát arról a négy egyenről, kik most mind Tolcsván vannak, és meggyőződhetnek saját szemikkel, hogy azok nem munkakerülők. Így láthatja mindenki, hogy egy sem volt képes mesterségét folytatni a legjobb akarat mellett sem.

B. L.

Hírek a nagyvilágból.

Milán szerb király és neje *Natalia* (családi néven Kecskó, egy orosz ezredes leánya) 1875. évi okt. hó 5-én esküdtek egymásnak örök hűséget a belgrádi székesegyházban. A koronás fők családi élete boldogtalan lett. A családi meghasonlás váláshoz vezetett. A király által megindított

*) Ajánljuk a lelkészek, tanítók és községi előljárók hazafias figyelmébe. Szerk.

1229/88. eln. sz.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék elnökétől.

Árlejtési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, járásbiróság, ügyészség és fogház 1889. évi 656-75 köbmétert tevő kemény **tüzi-fa szükséglete** szállításának

ugyanazok számára, ugyanezen időre szükséges **legfinomabb amerikai kőolaj** szállításának, továbbá

a kir. törvényszék és járásbiróság **könyvkötői munkálatokkal** leendő ellátásának biztosítása céljából folyó évi november hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor a kir. törvényszék nagy tanácstermében nyilvános szóbeli árlejtést fogok tartani.

Erről mindazokat, kik ezen szállítások, illetőleg munkálatok egyikét vagy másikat elvállalni óhajtják, azzal értesítem, hogy a szerződési feltételek elnöki irodámban, a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők, továbbá, hogy a tűzifa vagy a kőolaj szállítására pályázók 100—100 frtot, a könyvkötői munkálatokra pályázók pedig 10—10 forintot tartoznak bánatpénzül, illetőleg szerződési óvadéknak letenni.

Kelt, S.-a.-Ujhelyben, 1888. évi okt. hó 18-án.

A kir. törvényszék elnöke:

Hammersberg.

1274/88. eln. sz.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék elnökétől.

Hirdetmény.

A vezetésem alatt álló kir. törvényszék területén alkalmazott hivataloszolgák számára a jövő 1889. évben szükséges

21 db barna posztó nadrág, 21 db barna posztó mellény, 21 db csinvát zubbony, 21 db. csinvát pantallón, 21 db. csinvát mellény, 21 db. sapka és 42 db. nyakkendő szállításának biztosítása céljából pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen egyenruházat szállítását elvállalni óhajtják, hogy ez iránti írásbeli ajánlatukat, melyhez a kelméknek a vállalkozó aláírásával vagy cégnyomtatásával ellátott mintái, ugyancsak bánatpénzül 100 frt készpénzben vagy üzleti biztosítékul elfogadható papirokban csatolandó, — nálam legkésőbb **folyó 1888. évi november hó 14-ik napjáig** annál bizonyosabban nyujtsák meg, mivel elkészen érkezett ajánlatok figyelembe vételére nem fognak.

A szerződési feltételek a délelőtti hivatalos órákban elnöki irodámban megtekinthetők.

S.-a.-Ujhely, 1888. évi október hó 18-án.

A kir. törvényszék elnöke:

Hammersberg.

Csak rövid ideig látható a világ-hírű nagy afrikai

ÁLLATSEREGLET

a „Vörös ökor“ udvarán.

Naponta délután 4 és este 7 órakor az állatok etetése.

Előadás a magyar állatszeliidítő által.

Számos látogatást kér

Uhl Ferencz,
állatsereglet-tulajdonos.

300 db süldőre való

B Ü K K M A K K
eladó

a mogyoróskai uradalomban

Több felvilágosítást ad: **Ditrik János** urad. erdész **Mogyoróskán**, posta: **Feketepatak.**

4 — ?

208/88. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. bíróság 1475/88. számú végzésével Kreisz Mari felperes részére Füzesfű Kálmán alperes ellen 96 frt tőke s jár. erejéig elrendelt bizt. végrehajtás folytán nevezett alperestől Cselejteben 1888. évi július hó 28-án lefoglalt s 296 frt 50 kr-ra és Cselejteben 1888. febr. 13-án id. Horváth József javára lefoglalt s ezuttal felülfoglalt 248 frtra becsült ingóságokra a gálszécsi kir. bíróság 2063/88. p. sz. kiküldő végzése folytán az árverés elrendeltétven, annak a helyszínén, vagyis végrehajtást szenvedett házában (Cselejteben) leendő megtartására határidőül 1888. évi november hó 3-ik napjának délutáni 2 órája tűzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt szalmás életnemű, ló és szarvasmarha s egyéb különféle ingóságok az 1881. 60. t. c. 107. és 108. §§-ai szerint legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beccáron alul is el fognak adni.

Felhívatom egyúttal mindazokat, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál az 1881. 60. t. c. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Gálszécsen, 1888. évi okt. 23.

Juhász Béla,
kir. bir. végrehajtó.

152 szám.
88. bh.

Árverési hirdetmény.

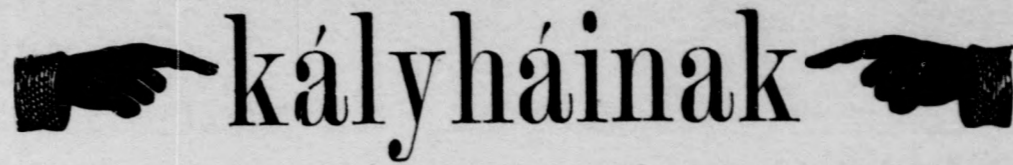
Mely szerint közhírré tétetik, hogy a szepesi takarékpénztárnak özv. Stépán Gézáé tolcsvai lakos alperes ellen 1300 frt ir. ügyben f. évi május hó 18-ik napján bíróságilag lefoglalt ingóságok, u. m.: különféle házi butorok és szüretelő edények összesen 872 frt becsértékben, 1888. évi október hó 29-ik napján d. e. 9 órakor végrehajtást szenvedő alperes Stépán Gézáé lakásán tolcsván, nyilvános árverés útján azonnali készpénzfizetés mellett eladotni fognak.

Kelt Tokaban, 1888. október 7.

Fekete Zsigmond,
bir. végrehajtó.

A sebes-kellemesi kályhagyár

külföldi gyárak módja és mintái szerint gyártott közönséges és finom

nagy választékát és készletét

jutányos árak mellett a t. cz. helybeli és vidéki közönségnek megvételre ajánlja.

Árjegyzék kívánatra bérmentesen megküldetik.

A minták megtekinthetők és megrendelések tehetők a tulajdonos **Eperjesi Népbanknál.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy 24 év óta fennálló

fűszer- és vegyes kereskedésemet

a téli időnyre erősen ellátva a lehető legolcsóbb árakkal rendeztem be, s a nálam vett árúk ugy az árak, valamint minőségüket véve, a háztartásnál nagy megtakarítást hoznak.

Nevezetesebb áruimnak árjegyzéke a következő:

Kávé kilója 1 frt 60 krtól 2 frtig; különleges fajok 2 frt 20 kr.

Czukor egész süveg kilója 46 kr.
kimérve „ 48 „
koczká „ 49 „
liszt „ 49 „

Rizs-kása 1 kilo 16 krtól 36 „ ig.

Lisztek a napi árakban minden fajban.

Szappan szegedi kilo 24 kr.
kernbarna „ 24 „
Petroleum szalon „ 24 „
amerikai 1 csillag „ 23 „
császár belföldi „ 32 „
3 rózsá amerikai „ 40 „

ugyancsak literenkint 4 krral olcsóbban.

A legjobb minőségű „**Apolló-gyertya**“ 1/2 kilos csomag 6-os, 8-as — 36 kr.

Ugyanaz bécsi font, 560 grammos 4-es 6.8 a — 42 kr.

Továbbá ajánlom nagy raktáromat mindenféle bel- és külföldi **rum- és cognakból.** Nem különben a közeledő **mindenszentek ünnepére** ajánlom mindenféle színű üvegekben készített **lámpácskáimat** és ipari czélokra engedélyezett **szeszt** a legolcsóbb napi áron.

Tisztelettel

Malártsik György.

A Cognacs Naturels

Berger, Volk és Társától

Dornbach-ban, Bécs mellett

legkevésbé sem áll mögötte a legfinomabb francia cognacs-nak és tekintve Franciaországban a szőlőtermesztésnek általánosán ösmert szomorú viszonyát és a magas beviteli vámo, a mely körülmények a megamisítást könnyen lehetővé teszik, — sokkal nagyobb **kezeséget** nyujt **valóságáért** és előrebocsátva azt, hogy **ugyanazon jóságú, mint az ehhez hasonló francia termelés,** mégis felével kevesebbe kerül. Kitéve lettek a triszti 1888-iki borkiállításán az **arany éremmel** és a **cs. kir. kereskedelmi ministerium tiszteletdíjával,** továbbá a bécsi 1888-iki országos gyümölcskiállításán a **cs. kir. államlíjjal,** a legmagasabb kitüntetéssel. — Kapható: **Sátoralja-Ujhelyben Szentgyörgyi Vilmos és Deutsch József Fia** kereskedésében.

ÁRAK:

Minőség *	Minőség **
Egész palaczk . 2.30 frt	Egész palaczk . 2.90 frt
Fél „ . 1.30 frt	Fél „ . 1.60 frt
Negyed „ . .80 frt	Negyed „ . .90 frt

Minőség *** **Minőség V 0**

Egész palaczk . 3.90 frt	Egész palaczk . 4.80 frt
Fél „ . 2.10 frt	Fél „ . 2.55 frt
Negyed „ . 1.20 frt	Negyed „ . 1.40 frt

Oly helységekre, a hol elárusítóhelyek nincsenek, a megrendelés posta útján történik és három egész vagy ehhez megfelelő kis palaczk teljesen bérmentesen küldetik.

Naponta friss kassai és bécsi virstli, kassai sódar és különféle húsneműek szeletekben.

Ementhali, eidami, gorgonzola, pármái, romadour, limburgi, imperial, hagenbergi és Döry-pusztai

SAJTOK

Caviar, marinírozott angolna és hering, orosz hal, hollandi hering és finom sardínia olajban.

Angol, francia és kremsi mustár.

Francia és magyar pezsgő, cognac, borok és liquerök

RUM ÉS TEA.

Angol és bécsi tea-sütemények és finom saloncukorkák mindig friss és nagy választékban.

Azonkívül: cukor, kávé, csokoládé, gyertya, valódi I-ső rendű amerikai petroleom és egyéb háztartási cikkek kitűnő minőségben és jutányos árban szolgál

DEUTSCH JÓZSEF FIA.

HERCZ ZSIGMOND

= GAZDASÁGI GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTÖDÉJE =

CLAYTON & SHUTTLEWORTH ANGOL GÉPGYÁR KÉPVISELŐJE
MISKOLCZON.

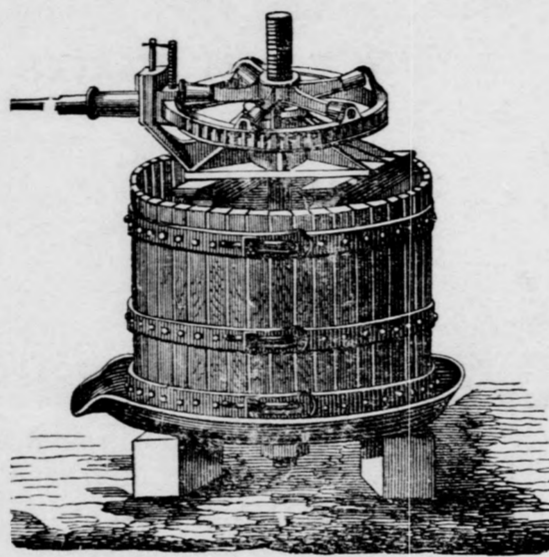
Van szerencsém a t. gazdaközönségnek ajánlani Clayton & Shuttleworth-féle minden rendszerű

sor- és szórvavető-gépeket,

továbbá Clayton & Shuttleworth-féle

egy-, két- és háromvasu ekéket,

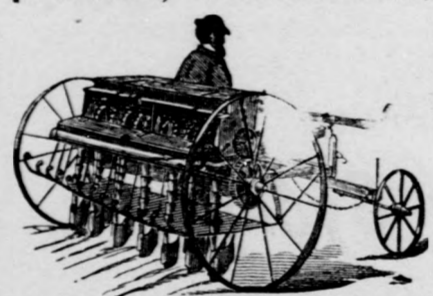
boronákat, tuskés hengereket, mélyítő- és kapáló-gépeket, széna sajtókat, olaj-sajtókat, borprékeket, szállózúzókat,

Clayton & Shuttleworth-féle gabona- és tisztító

rostákat, konkolyozó gépeket,

morzsolókat, darálókat, szecska- és répvágókat, egyes-, kettős- és hármas malmokat, olajpogácsatorókat, füllesztőgépeket

Használt kijavított Locomobilok, gőzcséplők, Stabligépek, kazánok minden nagyságban, malmok, gőzfüllesztők mindig nagy választékban kaphatók jutányos árban több évi lefizetésre.

Használt gépeket veszek és ujakra becserélek.

Elvállalok mindenféle

gép- és kazánjavításokat, tűszekrények és csőfalak elkészítését, hengerek kifurását, gépek átalakítását s minden e szakba vágó munkák teljesítését, melyek árára 100 frtnyi összeg meghaladása esetén elvárak aratás utáni.

Költségvetések és árjegyzékek kívánatra küldetnek.

Haszonbér.

Viczmándy Ödön tulajdonát képező Jeszenócz községben 1100 holdat meghaladó föld, rét, legelő és erdő birtok 1889. évi január 1-től haszonbérbe adatik. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Eredeti Rauschenbach féle
Borsajtókat

kettős emeltyűszerkezettel a legnagyobb nyomás kifejtésére, a törköl utánsajtolására is igen ozélszerűek; továbbá SZOLÓZÓ ZÓKAT gyárt és legelőcsőben szállít Grossman és Rauschenbach első magyar gar. gépgyára Budapest, külső váci-ut 7.

A KASSAI

LAJOS FORRÁS

szénsavdus-kénes ásvány vize kitűnő üdítő s egészségfentartó italul szolgál. Szétküldési főtelep Kassán: ifj. **Novelly Sándor** urnál. Kizárólagos raktár S.-a. Ujhelyben: **Szentgyörgyi Vilmos** urnál.

A fürdő gondnokság.

17-20

Haszonbérleti hirdetés. 1-2

Zemplén megyében, a nagy-mihályi vasutállomástól körülbelül 1/2 órányira, az az állami ut mentén 358-1200 öles holdnyi rét- és szántóföldből álló **BIRTOK** 1890. október 1-től haszonbérbe adatik. További feltételekre nézve felvilágosításokat ad **Lukovits Géza** ügyvéd **Homonnán**.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & CO
FRANCZIA COGNACGYÁR
PROMONTOR

A vegytani müintézet

(Laboratorium) által megvizsgáltván, francia cognakkal egyenértékűnek és orvosi célokul ajánlatosnak találtatott.

Egyedüli főraktár:

DEUTSCH JÓZSEF FIA

kereskedése,

S.-A.-UJHELYBEN.

4-10

Eddig még fölülmulhatatlan.

Maager V.-féle
cs. kir. szab. valódi tisztított

CSUKAMÁJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi autoritások által megvizsgálva, könnyű emésztető hatása végett gyermekek részére is, különösen ajánlható; mint legtisztább, legjobb, legeredetibb és általánosan elismert leghatásosabb gyógyszer mell- és tüdőbetegség ellen, gümő, sömör, daganatok, bőrkiütések, mirigybetegség, gyöngeség stb. ellen.

1 üveg sárga olaj 1 frt, 1 üveg fehér olaj 1 frt 50 kr.

Kaphatók a gyári raktárban:

Bécs, III. Bez. Heumarkt Nr. 3.,

valamint valódi minőségben Ausztria-Magyarország gyógyszerüzeteiben és minden nagyobb fűszerkereskedéseiben.

Sátoralja-Ujhelyben: csak **Zlinszky J.** ur gyógyszerüzetében.

3-18

Vendéglő- és hentesüzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Gönczi-féle 704. számú házban lévő **korcsmát, illetve vendéglőt** átvettem és azt folyó hó 9-én egy

hentesüzlettel

egybekötve megnyitottam.

Naponta friss virsli, szalvaládé és kitűnő sódar nálam ugyanazon minőségben kapható, mint akár Kassán. **Sertéshus, friss kolbász, zsír** és egyszóval az e szakba vágó cikkek naponta friss minőségben kaphatók.

A n. é. közönség kegyes pártfogását és támogatását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

WEISZ KÁROLY.

válópörnek e napokban lett vége. A szerb metropolita feloldottak és elválasztottak mondotta ki a házassági frigyét.

Oroszország fészkelődik. Kievből jelentik, hogy az ottan lévő helyőrség a galíciai határra rendeltetett s Kiewbe kaukázusi csapatok küldettek. Konstantinápolyban pedig nagy erőfeszítéssel dolgozik a diplomácia azon, hogy Törökország és Oroszország között valóságos szövetségszerű viszony létesíthessék.

Egy bécsi lap újságolta, hogy a főudvarmesteri hivatal utasítást nyert volna, miként az udvari levéltárból vegye ki ama szertartás aktáit, melyek a legutolsó cseh király koronázására vonatkoznak.

Hírek az országból.

Királyunk és az olasz király *Umberto* II. Vilmos németcsászár születésnapja alkalmával januárban fogják viszonzni a látogatást Berlinben.

Kemény Gábor báró, m. kir. volt miniszter, a magyar közéletnek hasznos és kiváló munkása, hosszas betegeskedés után f. hó 23-án életkorának 58 ik évében Gömörvármegyében ajnácskői falusi birtokán elhunyt. Kevés embert tiszteltek oly általánosan, mint Kemény Gábor bárót. Zemplénvármegye közönsége neki köszöni a gesztelygerendai ut államosítását. A földmivelés, hazai ipar és kereskedelem legbuzgóbb apostolának elhunytát gyászolja a nemzet e nemes főúr halálában. Béke és áldás emlékeztetére!

Színház.

(K. J.) A szüret javában folyik. A must édes: következőleg nehéz dolog végig ülni egy-egy előadást. Ez annyit jelent, hogy Halmay még mindig vár. No de várt leány várat nyer.

E hét különben élénk volt színészeinknél. Pataki Nina elvitte a szép vállait. Elröppent. Azutár még egy újság. Megjött az új tenorista, meg az új naiva. Férj és feleség.

Alig több két kilogramnál az egész család. A mikor először megláttam őket, egyszerre badar meggyőződésé vált bennem a gyanu, hogy: no ezek nem sokat nyomhatnak a latban Tália deszkáin. Azonban csalódtam. Tália ma már nem jár koturnusban, amibe Nógrádyék menthetlenül belevesztek volna.

Igy szerencsére nem környezi őket semmi baj, mi pedig láthatunk a színpadon egy — *csece babát* és — még egy *csece babát*.

És végül még egy újság.

Csorba János föl fog lépni. A legismertebb színész Ujhelyben, aki mindennap bedugja, hol mosolygó, hol borulatos arcát szobáinkba, jó reggelt kívánván s lengetvén kezeiben a legfrissebb színlapot.

Illő, hogy viziteit adjuk is vissza.

A hét krónikája különben ez.

Szombaton okt. 20-án Grangé és Bernard mutyiban készült pergő nyelvű és pezsgő vérű bohózata, az „*Elővédt bárányka*“ került színre. A cimszerepben *Halmayné* pajzánkodott kedvesen, üdén, mint a tavaszi napsugár és csattogott, csicseregett, mint a lombok szive. Mellette *Szilágyi* kapott legtöbb tapsot. És méltán, mert *Szilágyi* nál jobb szívű és ostobább képű vidéki kamaszt aligha hordott még az ujhelyi színpad. Fesztenül érezte magát Kolumbie szerepében *Halmay*. Egy élete párjától művészek báljára szökött férj, nem is olyan rossz gondolat. *Deák* (Pomrol) ma is jó, a kis *Korcsek* Vilma azonban olyan volt mint egy britányi parasztleány, pedig tulajdonképpen párisi színésznő lett volna. A toalett, — az biz sokat tesz. Nézőség eléggé szép számmal. A darab különben nálunk premier számba ment.

Vasárnap népelőadásul a „*Sárga csikó*“ adott. *Halmayné* dalolt és ez kárpótolt mindenért. Puplikum szépen.

Hétfőn az első juttalomjáték. A várady-páré. A közönség lelkesen tapsolt Gőndör Sándornak (*Várady*) és Feledi Boriskának (*Várady Jolán*). Várady szépen dalolt, ámbar a mi természetes, nem a legnagyobb kedvvel, de eléggé érezhető bágyadtsággal. Váradyné ma különösen jó volt; ez estére még a rekedtsége is elhagyta s úgy mi különös sincs benne, hogy második felvonásbeli nagy jelenetét hatásosan és *gixer* nélkül játszotta meg. Akkurátus Finom Rózi (*Halmayné*) oly tisztán csattogott most is, mintha nem énekelt volna át három estét egymásután. Feledi Gáspár (Veszlényi) nem bizonyult gazdag földművesnek, mindössze 10 ft hozományt adott a leányának. Ez csuf dolog tőle.

Keddén „*Egy dalár ünnepély viszontagságai*“ adatott Nógrádyné (Ludmilla) föllépteül. A két legnehezebb szerep *Halmay* (Hartwig) és *Deák* (Schnacke) kezeiben volt. A Halmay nyelve excellált. Az a bizonyos pörgő rokka nehézkes „jármű“ ahhoz a szédületes kerepeléshez képest, amit ez estén végig cselekedett. Ha anyósom volna s állandóan hozzám tenné lakását, Halmayt kérémmel

meg és esküszöm, hogy ép úgy elszalajtatná, mint a jó Schnackét. *Lubrincz* (Berta) mint mindig, ma is kedves, psütt asszonyka volt. Ugy látszik gondolat tanulja minden szerepét. Sajnos, hogy Halmay oly gyéren foglalkoztatja. *Szilágyi* (Steinkirch) fiatalnak fiatal volt ugyan, de még nem volt akadémiai ülésen és így a tudóst csak halványan parodizálhatta.

Szerdán „*Czigánybáró*“ másodszeri előadásban szerepváltoztatással került színre, a cimszerepben Nógrádyval. *Csengő hang, mely a felsőbb régiókban és hajlékony és nem színtelen*. Úgyesen játszik, ami tenoristánál ritkaság; azt alaposan tagadom, hogy valaha hadseregeket vert volna meg. Ámbátor lehetséges, mert kicsiny a bors, de erős. Zsupánt *Deák* adta elég vervevel. Arzenát pedig *Balogh* Luiza, aki kedvesen csicseregte végig a schatz-valcert. Szaffinak megmaradt *Halmayné* aki ma is brillirozott.

Csütörtökön klasszikus esténk volt, amennyiben Schakespere „*Romeo és Juliája*“ került színre. Értelmesen és szépen alakított *Bihary* (Romeo). Szerepéből nem esett ki egy pillanatra sem. Juliát Nógrádyné személyesítette sok jó akaratával. Tagadhatatlan, hogy tisztában volt föladatával; gyöngő orgánuma azonban az inzentvebb kitérésekkel el-elhagyta. Mimikája jó, gesztusai eléggé kerekedek; hanem hogy Juliát több hatással és több rátermettséggel adta volna *Lubrincz*, azt bátor vagyok hinni. Sikerült estéje volt *Szilágyinak* Merentio kicsi szerepében, könnyed világfi, lobanékony vér mozgó szemek s mozgó karok, pergő nyelv és könnyedség a meghalásban is, szóval, melyekben Merentio főbb jellemvonásai kulminálnak: mind ezek láthatók voltak a *Szilágyi* játékában. Közönség szépen, csak a páholyok, ami igen különösen hangzik, tántogtak az ürességtől.

Pénteken: „*Stern Izsák*“, Berg énekes színműve adatott. A darab apoteozisa egy becsületes zsidónak. A cimszerepben *Deák* Péter játszott sok ügyességgel, meleg kedélyvel; de nem elég szerencsés parodizmussal. Nógrádyné (Tini) szerepében jobb volt, mint Rómeó és Juliában. *Szilágyi* (Törő Sebestyén) jóízű bamba patyikus volt. A többiek *Bihary* (Sternfeld), *Köszegi* (Diskánt Kisszony) *Gálóssy* (Kertész) jól megállották helyüket.

Jövő heti műsor: hétfőn, oct. 29-én *Deák Péter* juttalomjátékul „*Jó Fülöp*“ vigjáték. Keddén itt először: „*Suhanc*“ operette. Szerdán: „*Lumpácius Vagabundus*“ népies színmű Csütörtökön: Molnár és gyermeke, vagy a lélek vándorlása halottak éjszakáján. Népszínmű 5 felv. Pénteken: „*Hófehérke*“ (gyermek előadás.) Szombaton: *Halmayné* juttalomjátékul: „*Királyfogás*“ operette. Vasárnap: „*Cifra Juci*“ új népszínmű.

Különfélék.

(Rákóczi sirjánál.) *Lehoczky Tivadar*, Bereg megyének jeles mongrafusa, a Konstantinápolyban járt magyar turisták társaságában szintén lerótta honfiai kegyeletét a dicsőséges fejedelem, II. Rákóczi Ferenc sirhelyénél. E kegyeletes látogatásra vonatkozólag „*Konstantinápoly felé*“ című s a „*Bereg*“ hasábjain megjelenő cikksorozatában így ír: „Szeptember 29-én reggel, *Thaly Kálmán*, br. *Nyáry Jenő* s más magyarok társaságában elmentem a perai Szent-Benedek-féle kolostor templomába, melynek jobb-oldali kápolnájában az oltár előtt a földön terül el II. Rákóczi Ferenc- és a falba betéve Zrinyi Ilona fehér márványból készült siremléke, hoszu latin felirattal, hol e dicső hősöknek drága hamvai is nyugosznak. Mise után, midőn a nép nagyjából eloszlott, kegyeletes érzellemmel állottuk körül a szent helyet, s előbb *Thaly* Debrecen városa, azután pedig én Beregvármegye s illetve Munkács nevében kijelentettük kegyeletünket a nagy hazafiak dicső emlékeztetére iránt.“ *Lehoczky Tivadar* azután megemlítette, hogy jó és célszerű dolog lenne alapítványt gyűjteni arra, hogy ottan a két dicső elhunyt halálózása napján (fejedelünk tudvalóleg 1735. apr. hó 8-ik, édes anyja, Zrinyi Ilona pedig 1703. évi febr. hó 18-ik napján hunytak el) évenként gyászmise mondassék, — hogy ez által emlékeztetük dicsőségesebbé tétessék s emlékeztetük ragyogóbban fentartassék. Indítványozó, kinek hazafias szép példáját beregi atyánkfiai bizonyosan tömeges számban fogják követni, a maga részéről 5 ft ajánlott föl a szent szándéku célra. Mely előzmények után teljes bizalommal és a

nemzeti hősök szent emléke iránt érzett hazafias kegyeletnek egész melegevel fordulunk mi is a „*Zemplén*“ olvasóhoz, *nem kérve, csak alkalmat szolgáltatva a kegyelet adójának lerovására*. Az adakozást részünkről a „*Zemplén*“ nevében ezenel megnyitjuk 10 ftal. E csekélyke összeget növelje nagyra a mi közönségünk hazafisága!

† özv. Szerviczky Györgyné

Szerviczky Ödön tisztelt barátunknak, és a nagy kiterjedésű Szerviczky családnak tagjai mély gyászát hirdeti az alább közölt halotti jelentés. Az anyai szívhez forrt keblek fájdalomnak gyér vigasztalása az emberi sors, az enyészet, melyet a természet örök törvénye mindenki számára kijelölt a magaskor határára. Az elhunyt női erényekben gazdag, méltó hitvese és özvegye volt a köztiszteltetben álló, vármegyénk közéleté és a közügyek minden mozanataiban tevékeny résztvevő néhai Szerviczky György birtokosnak. Csatlakozzék őszinte részvétünk a gyászolók fájó érzetéhez. — Alulírottak úgy saját, mint az összes rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel tudatják hön szeretett jó anyjuk, illetve anyósuk, nagyanyjuk és testvérük Nagykanizsai és Kárizsi özv. Szerviczky Györgyné, szül. berzai Takács Katalin urnőnek hosszas szenvedés után életének 73-ik évében f. hó 25-én történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei Kassán f. hó 27-én d. u. 3 órakor fognak a főutca 70 sz. házban beszenteltetni és a helybeli pályaudvarra kikisértetni, 28-án délelőtti 11 órakor pedig Tokajban a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Kassán, 1888. október 25-én. Béke és áldás hamvairal Nagy-Kanizsai és Kárizsi Szerviczky Gyula, nyug. cs. kir. alezredes, nagykanizsai és kárizsi Szerviczky István, nyug. cs. kir. ezredes, nagykanizsai és kárizsi Szerviczky Georgine, férj. Szirmay Tamásné, nagykanizsai és kárizsi Szerviczky Ilona, férj. Soós Pálné, nagykanizsai és kárizsi Szerviczky Ödön, nagykanizsai és kárizsi Szerviczky Izabella, férj. Viczmándy Ödön, mint gyermekek. Szerviczky Ödön, szül. bessenyői Bessenyei Margit, mint menyec. Szirmabessenyői Szirmay Tamás, soóvári Soós Pál, viczmándy és butkai Viczmándy Ödön, Zemplénvármegye főjegyzője, mint vök. Szirmay MATHILD, Szirmay Andor, Szirmay Tamás, Soós Zoltán, Soós Gizella, Soós Jolán, Soós Sándor. Soós Izabella Szerviczky Margit, Szerviczky Gabriella. Viczmándy Katinka, Viczmándy Izabella. Viczmándy Mária, Viczmándy Jenő, mint testvérek. Hidegkuti Steinbach Károlyné, szül. berzai Takács. Ilona, berzai Takács Sándor, mint testvérek.

(A szüret) verőfényes tavaszi időjárás mellett, hegyen-völgyen vidám kedvvel legjavában foly. A minőség kitünősége mindenütt feledtetni a mennyiség megapadását. A paraszt borokat 30 ft-ra tartják. Jó uri borok hordaja 50—60 ft-igal kélt.

(Kinevezések.) Dr. *Hadszaga Bazil*, most felszentelt áldozó pap segédlelkészül S.-a.-Ujhelybe neveztetett ki a g. kath. egyházhhoz. — *Dubay Illés*, mikóházi g. kath. esperes-lelkész, vármegyey volt bizottsági tag, Zsolczára (Borsodvármegye) lett plébánosul kinevezve s új állomását már el is foglalta.

(Áthelyezés.) *Bratián Farkas István*, s.-a.-ujhelyi kir. adófelügyelősi számtiszt, hasonló minőségben Kassára lett áthelyezve.

(A Csaszlovszky féle szennázciós eset) alkalmából a városi orvos részéről Ujhely város képviselőtestületéhez a sertésúrs árusítás közegészségi ellenőrzésének gyakorolhatása és a visszaélések meggátolása céljából indítvány mutatott be, mely az üzletszerű kiárusításra szánt sertésölésnek ugyanazon óvintézkedések és rendőri felügyelet betartatása végett, mint a marhavágásoknál gyakorlatban van kötelező szabályrendelet alkotását sürgeti. Reméljük, hogy ezen közelismerést érdemlő buzgalom a járás erélyes főszolgabírája és városunk elöljárósága részéről bölcs megoldásban örvendeztetni meg a közönséget.

(Az ujhelyi tüzoltók) már áthurcolóskodtak célszerűen és maradhatós kényelemmel épült új laktanyájukba a Heckske dombra. Annak jeléül, hogy a gazda otthon van, a karcsu torony árbocára felhúzták a láng-vörös zászlót. És a lobogó zászló ott az ormón azt jelképezi, hogy azok, akik otthon nélkül az otthont védelmezve végre állandó otthonra találtak — lelkes és derék tüzoltóink, éjjel-nappal készen állanak, hogy a vészszíp első szavára lángoló szívvel siessenek oltani a lángot. Az új laktanya tágas, két kapuval ellátott szertárral, kényelmes tiszt- és a legénység számára jól berendezett éjjeli szobával s istálóval bir. Az előszobából lehet feljutni az erkélyes toronyba. Ennél a feljárnál az építőmesternek, úgy látszik, az alázatosság lehetett jel-szava, mert csak görnyedő helyzetben lehet a toronyba fellyukadni. Maga a torony két részből áll; alsó része négyszögletesen köbül épült őrszoba, felső része favázba rakott, téglából épült őrszoba környös-körül izléses vasrácszattal. Ez a, mondjuk hát őrszem-szoba-torony, valamit örö

költ pizai nagybácsikájától is, mert úgy látszik több hajlandóságot mutat Patak-, mint Ujhely felé. A torony alsó része fehérre van meszelve, a felső rész meg barnára van kenve. Szemet szur a négszögletes alapzatra épült hatszögletes nyújtvány szimmetriátlansága, amin annyira-mennyire csak úgy lehetne enyhíteni, ha a torony tetőtől-talpig egyszínű ruházatot kapna. Egyébként az egész alkotmány, mely házilag építve körül-belül 5000 ftba került, így is nagy darab földön ritkítja párját. Kívánjuk, hogy a laktanyán, annak lakóin s egész város fölött, melynek tűzkárelleni vagyonbiztonsága ez új helyiséghez van kötve — legyen s maradjon állandóan Szt.-Flórián áldása!

(A törvénytöről) Gottlieb Ferenc pthügyi bérlő cselédei, névszerint: Riczu János, Oláh Károly és Székely János f. évi május hó 16-án a szerencsi gözmalomba mentek örölni s itt Riczu János Krisko Bertalan molnár-segéddelel azért, mert ez a neki kijelölt követ másnak engedte át, összezőrdült s feltaszította. Krisko Bertalan ekkor Kozbánszki József főmolnárt és Sztupák István fűtőt segítségül hívta s ezek támogatásával a garázdálkodó Riczút megragadták és a kópadról leszorítani igyekeztek; azonban ekkor Oláh Károly és Székely János társuknak segítségére siettek s a fűtőt földre tiporták, a főmolnárt pedig torkon fogva ütlegelni kezdték, úgy hogy a dulakodás általánossá vált. Ekkor egy molnár-inas, Tóth József a szomszéd gépházban alvó, Vas Károly, kovács legényhez futott s őt felkeltvén — hívta, hogy segítsen a malombelieken. Vas Károly erre rögtön a verekedés színhelyén termett s amint látta, hogy a főmolnárt a béresek torkon fogva tartják, lekapott a falról egy fabunkót s azzal Székely Jánost hátulról úgy fejen ütötte, hogy megtántorodott, s midőn erre megfordult másodszor oly erővel vágta fejbe, hogy a földre esett. Riczu és Oláh kerekét oldották. Vas Károly ezután a kópádon eszméletlenül fekvő Székely Jánost a bunkóval még egyptárszor fejen ütötte. Székely János a szenvedett ütések következtében másnap reggel meghalt. Vas Károly a f. hó 22-én tartott végtárgyaláson a kir. tvszék által szándékos emberölés miatt 6 évi fegyházra ítéltetett. Kozbánszki J. szintén vád alá lett helyezve a Székely megöletésében való bűnrészeség miatt s bár a végtárgyaláson egy tanu és a megölt özvegye eskü alatt vallották, hogy ő is ütött bunkóval egyet a Székely fejére, mindazáltal a kir. törvénytörök a megölt özvegyének vallomását elfogadhatónak nem tartván, Kozbánszkit a bizonyítékok elégtelensége miatt felmentette. Riczu és Oláh, kik — különösen az előbbi — az egész verekedésnek előidézői voltak s midőn társuk veszedelemben jutott — megszaladtak — közrend elleni kihágás miatt 8 és 5 napi elzárásra ítéltettek.

(Jutalom-előadások) A »Koldus diák« előtünk fekvő szinlapja ujságolja, hogy holnap *Deák Péter*, szombaton *Halmayné* veszi jutalomjátékát. Ugy az egyik, mint a másik alkalomra e helyütt is felkérjük a n. é. közönség figyelmét s lelkes pártfogását.

(A »Zemplén« fekete-táblája) Ujhely főutcáján, kivált pedig a Vörös-ökör szálló és a kaszinó-utca befordulójánál, a gyalogjáró helyek közeletén, rendőri nyelven szólást: »nagy a folytonossági hiány.« Utoljára figyelmeztetjük e mizerábilis állapotra az említett bajok orvosát. Azután következik a »megróvási kaland.« — A vásártéren csakugyan kiirtották a szerbtöviset. Le is törölnek ez ügyet fekete táblánkról, de most meg már az a hiba történt a kréta körül, hogy a boglyákba hányt töviset hordja szerte-széjjel a kegyetlen északi szél. Csak egy pakli masinára valót utalványozzon még a főbíró ur, s gyujtassa fel a tövis boglyákat: akkor azután ennél a témánál újra szent lesz a béke. *Hibaigazítás*: mult számunk fekete tábláján lécek helyett lécek olvasandó s aszerint teljesítendő.

(Végrehajtóból — recitátor) *Petrovics Lajos* ujhelyi jbirósági volt végrehajtó, ki néhány héttel ezelőtt pár száz ft hivatalos pénz elikkasztásával nyomtalanul eltűnt, ez idő szerint a sikkasztók Eldorádójában, Amerikában már új hazára lelt s mint az »Amerikai Nemzetőr«-ben olvassuk, ottan recitátor- és monológistaként hajlja végre a n. é. s jóhiszemű publikumot.

(Gyógyszertárügy) A belügyminiszter értesítette a vármegye közönségét, hogy *Kigyóssy Ervin* gyógyszerésznek a Nagy Kövesden felállítandó gyógyszer-tár iránt benyújtott kérelme mindaddig nem tárgyalható, míg az említett községben állandóan megtelepedett orvos nem lesz.

(Varannóról írják), hogy az ottani fiatalság f. hó 20-án, játékonycélra, sikerült táncmulatságot rendezett. A talpalávalót a homonnai zenekar adta, s reggeli négy óráig a legjobb kedvvel táncoltak. A jelenlevő hölgykoszorúból sikerült följegyeznünk e neveket: Antalóczy Margit, Füzesséry Irén, Gracza Erzs, Fidler Vilma, Gaal Emma, Oroszy Irma, Ujfalusi Mariska, Valkovszky Ilona, stb. Az anyagi eredményről még nem érkezett tudósítás.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

I.

A »Zemplén« f. évi 43-ik számába »Gyanus pénz sorsa« című közleményünk kiegészítésére kértünk fel, a következő sorok közzététele által: Tekintetes Szerkesztő ur!

Br. F. ur olyan levelet, melyben bizonyos adóügynek kedvező elintézése kértett volna alólírott által nem kaphatott, mert ilyen B. F. által nem küldetett, mert ilyenre szükség sem volt, annyi val inkább, mivel a bizonyos adóügyet nem Br. F. ur intézte, hanem az adófelsőzlamlási bizottság 94/888. számú határozataival. De mivel a 29/888. számú adófelsőzlamlási bizottság határozata szerint bekívánt, s B. F. által személyesen az adófelsőzlamlási bizottság nsgs. elnökének átadott adótárgyaló képezett ízletre vonatkozó iratok és jegyzetek a 94/888. sz. határozat kézbesítése után még 10—12 nap mulva sem lettek kézbesítve: B. F. ismét személyesen kérte azoknak kiadatását, hol is azon választ nyerte, hogy Br. F. urnál vannak, s ott kérje.

B. F. ezek után azon hiszembe lévén, hogy iratai körülzártattak, s így egyhamar nem is kerülnek kezei közzé, s mennyiben égető szüksége volt azokra, jónak látta iratainak felmentéséért folyamodni, egyidejűleg felmentő sereg helyett egy (ugyan nem ropogós, mert eléggé avult volt) 10 ftost küldeni, melynek az volt az eredménye hogy másnap ügyiratai kezei közt voltak.

De a felmentő csapat elfogatott, s mint hinni lehetett, hogy a trafikba fog deportáltatni, a helyett a vármegye vasládájába deportáltatott.

B. F.

II.

Tek. Szerkesztő ur!

Tisztelettel van szerencsém felkérni, lenne kegyes ezen pár sorból álló cikkekémnek becses lapja hasábjain *nevem elhallgatásával* helyet adni.

Cáfolat a »Zemplén« 42. számában közlött »Kelecsenyből írják« c. cikkekémre. A tisztelt cikkirő első sorban kifejti, hogy a kelecsenyi óvóiskolába járó tótajku gyermekek annyira elszakították a szép magyar nyelvet, hogy az idén főfelügyelőjük főt. és nagys. Beszterczey Ferenc ur tiszteletére névnapja alkalmából egy kis magyar szindarabot is előadtak szép, tiszta magyar kiejtéssel. Ez igen szép, és az óvónőnek minden esetre dicséretére válik. Sajnos azonban, hogy ezen ünnepély az érdeklődő közönséggel nem lett tudatva. Irja továbbá a tiszt. cikkirő: »fajdalom, hogy a gör. katolikusoknak mindez szálla a szemében«, micsoda szálla? hisz a kitűzött cél egy — minden tiszta keblű magyar hazafinak, valláskülönbség nélkül kötelességében áll a magyarnyelvet fejleszteni és terjeszteni különösen a tótajku nép közt, és nem teszik-e ezt a gkatholikusok csak úgy mint bármely más vallásfelekezetiük, vagy talán még jobban? — de azt is írja a t. cikkirő, hogy a gkatholikusok az óvóiskolától elvonják gyermekeiket; — ez minden alapot nélkülöző állítás. — Ha t. cikkirő bejáratos lenne az óvóiskolába, könnyen meggyőződhetne arról, hogy az óvóiskolába járó gyermekek háromnegyed részét a gör. kath. szülők gyermekei képezik és ha azok elmaradnának, az óvóiskola majdnem üresen állna. Elvonás-e ez az óvóiskolától? Igaz azonban, hogy a megnöttebbek, illetőleg a 7—8 éves gyermekek az isztáncsi felekezeti iskolába járnak, de annak van oka, mert az isztáncsi iskola tudvalevőleg a megyei tanbizottság által nemcsak kidicsérve, de jegyzőkönyvileg a legjobb és legelső iskolák közzé soroztatott, — igen jól tudják azt nemcsak a gkath., de a rkath. gyermekek szülői is, következésképp jobban kiképeztetés végett valláskülönbség nélkül tömegesen az isztáncsi iskolába küldik gyermekeiket, lehet e ez ellen valakinek kifogása? Legyen meggyőződve a t. cikkirő hogy tények elferdítése által a közügy előmozdításának nem hasznára, de inkább ártalmára lehet.

Egy gör.-katolikus.

CSARNOK,

Szemelvények La Rochefoucauld maximáiból.

— Fordítja: Illés Dezső. —

Sok jó házasság van; de nincs gyönyörteli.

Épp oly könnyű magunkat megcsalni a nélkül, hogy észrevennénk, mint a mily nehéz másokat rászédnünk a nélkül, hogy azt észre ne vennék.

Az igazi eszköz megcsalattatásunkra az, ha ügyesebbnek képzeljük magunkat másoknál.

Soha sem oly neveléses az ember azon tulajdonságai által, melyeket bir, mint azok által melyeket tettet.

Az ember inkább rosztat mond, de nem hallgat magáról.

Annak, hogy oly kevés embert találunk a ki kellemes és eszes a társaságban, oka az, hogy a legtöbb ember arra gondol, a mit mondani akar, nem arra, hogy a hozzá mondottakra szabatosan feleljen. A legügyesebbek és a legudvariasabbak megelégszenek avval, ha figyelmes arcot mutatnak, ugyanakkor, midőn észrevenni szemeikben és lelkükben bizonyos zavart a beszéd tárgyára nézve és bizonyos sietséget visszafordulni ahhoz, a mit mondani akarnak. Pedig beláthatnák, hogy úgy másoknak nem lehet tetszeni, másokat nem lehet meggyőzni, ha magunknak annyira sietünk tetszeni; és hogy meghallgatni a szavakat, miket hozzánk intéznek és jól megfigyelni, egyike a legnagyobb tökéletességeknek, a mivel csak bírhatunk a társalgásban.

Az ember egyáltalában nem szeret dicsérni nem is dicsér soha senkit érdek nélkül. A dicséret ügyes hízlegés, elrejtett és finom, a mely elégtételt ad különbözőképen annak, a ki adja és aki elfogadja: az egyik elfogadja, mint érdemének viszonzását, a másik adja, hogy észrevétesse az ő méltányosságát és részrehajthatlanságát.

Közönségesen azért dicsérünk, hogy dicséretünk.

Kevés ember olyan bölcs, hogy többre becsülje a megszólást, mely neki használ, a dicséretnél, mely őt elárulja.

A vágy, megérdemelni a nekünk adott dicséretet, erősíti a mi erényünket. Azon dicséretnek, melyekkel illetjük az ént, az erőt, a szépséget, hozzájárulnak azok növeléséhez.

A fővényesség sokkal inkább ellentéte a takarékosságnak, mint a bőkezűség.

Bármily csalékony is a remény, legalább arra szolgál, hogy kellemes uton vezessen bennünket életünk határához.

A ki hóbortok nélkül él nem oly bölcs mint a hogy gondolja.

Amint öregszünk, bolondosabbak és bölcsőbbek leszünk.

Az életben gyakrabban tetszünk hibáink, mint jó tulajdonságaink által.

Mindig szeretjük azokat, a kik minket bámulnak, de nem mindig szeretjük azokat, a kiket bámulánk.

Vigasztalnunk kell magunkat azon hibák miatt, melyeket bevallani erőnk van.

Az irigységet az igaz barátság, a kokettséget az igaz szerelem rontja le.

Az asszonyok, a kik szeretnek, könnyebben megbocsátják a nagy indiskréciókat, mint a kis hütlenséget.

(Folytatjuk.)

Nyilt-tér. *)

Császári és királyi

Chemiai és physiologiai bor- és gyümölcsstermesztési kísérleti telep

Klosterneuburgban, Bécs mellett.

Alólírott ezennel bizonyítom, hogy a Berger, Volk és Társa urak telepét Dornbach-ban, Bécs mellett saját magam megsejmelve, ott az okszerű kezelésről és a használatban levő készülékek kitérő voltáról meggyőződtem.

A tulajdonos urak kívánságára különféle hordókból hivatalosan próbák, illetve kísérletek tettek az itt említett cognacs-ból és a cs. és kir. kísérleti telep laboratóriumában utánvizsgáltattak.

A vizsgálat azt eredményezte, hogy ez a cognacs tökéletesen tiszta bor-lepárolás (destillálás) és a gyógyszerészeti célokra kiválóan alkalmas.

Klosterneuburg, 1888. július 31-én.

A cs. kir. kísérleti telep előljárósa: Dr. Roesler L. m. p., tanár.

Szines fekete és fehér selyem moirée 95 krtól

7 ft 60 krig méterjét (ódon és francia minták) szétküldi öltözet- és darabonkint Henneberg G. gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelekeró kr. portóval.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztőségi posta.

Aliquis Homonna. Mi az oka annak, hogy kellően megcímzett tiszteletpéldányai ily megjegyzéssel érkeznek hozzánk vissza: »cimzett ösmereitlen?«

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.